

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

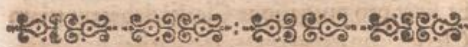
VD18 80460526

35. De Purgatione vulgari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61800)

facile amplius de eodem delicto accusator contra eum admitti deberet, nisi concurrentibus novis indiciis, & nisi accusator se specialiter ad probandum offerat, obligetque, ut habet Panorm. in *c. ex tuarum. ad fin. h. t.*

TITULUS XXXV.

De Purgatione vulgari.

SUMMARIA.

1. Purgationis vulgaris definitio. 2. Origo. 3. Causa efficiens. 4. Materia. 5. Usque 8. Quot modis fiat? 9. Ob quem finem? 10. Quo efficiatur?

§. I.

1 **P**urgatio vulgaris definitur, quod sit demonstratio innocentiae vulgò tantum & temerè usurpata, & nullo modo approbata.

§. II.

2 **C**ausa efficiens purgationis vulgaris est vel remota, vel proxima.

Remota sunt mores vulgi: nam ut ipsum nomen indicat, purgatio vulgaris nullo legitimo usu, sed vulgi quòdam usurpatione, & observatione superstitiosa fuit introducta, pleraque etiam jure canonico expressè vetita, utpote quòd per eam DEUS tentari potius, quam voluntas ejus soleat explorari. *c. consultasti. 20. causa 2. q. 5.*

3 **P**roxima est is, qui purgationem hanc injungit, aut suscipit: aliquando enim ejusmodi probatio innocentiae injungitur, aliquando sponte suscipitur.

§. III.

4 **M**ateriam, seu *objectum* purgationis vulgaris constituunt causae ambiguae, maxime criminales, in quibus veterum superstitione hanc purgatio inopiam probationum supplebat.

§. IV.

5 **F**orma purgationis vulgaris stat in modo, quo instituitur hanc purgatio. Instituitur autè

1. Per *monomachiam*, seu *duellum. c. 1. &*

2. *h. t.* Neque verò duellum medium aptum est ad terminandam litem, cum facile fieri possit, ut, qui causam habet æquiorum, ob defectum virium, artis aut dexteritatis succumbat; Miracula autem exspectare, est DEUM tentare: nec DEUS unquam pollicitus est, se duellò patefacturum mendaces, & perfidos. S. Th. 2. 2. q. 95. art. 8. ad 3. in fin. Sylvester V. *duellum. q. 1. n. 2.*

II. Per *aquam frigidam*, quando venefici, vel veneficæ colligatis pedibus, manibusque aquæ frigidae injiciuntur, ut si supernatent, nocentes, si fundum petant, insontes habeantur. Zoëf. *h. t. n. 2. & 3.* Pirthing. *num. 4.* Quam probam aquaticam, cum solida illius ratio omnino dari nequeat, non sine superstitionis præsumptione, & DEUM tentandi proposito fieri, nec eventum sine scrupulo esse posse, cum communi sententia statuit Carpz. in *pr. cr. p. 3. q. 122. n. 69.* Klockius *conf. 195. n. 48.* Idem judicium esto de purgatione per immissionem manùs in aquam ferventem per *c. 7. & 20. causa 2. q. 5.*

III. Per *ferrum candens*, seu *ignitum. d. 6. 7. & 20.* ubi hæc purgatio dicitur superstitiosa adinventio, nec immeritò, quia ferrum juxta vim naturalem tangentes debet adurere, ac lædere, ideòque per hanc purgationem id intenditur, ut DEUS per miraculum impediat vim naturalem, quod est tentare DEUM. Text. & Pirthing. *c. 3. h. t.*

IV. Per *cruciantionem cadaveris occisi. c. 8.* hac enim multi hodie dum arguunt præsentiam occisoris, eamque purgationem appellant *das Baar. Recht.* Christ Befold in *Thef. pract. V. Baar. Recht.* Verùm sanguinis effluxum è corpore interfecti in præsentia rei accusati incertissimum indicium præbet: ex causis siquidem incognitis, & valde abstrusis descendit, & non semel, sed sæpius fefellit, dum interdum sanguis ex cadavere non effluxit, utcumque verus interfectus adfuerit, interdum

dum verò effluxit, accedente innocentissimo, ut demonstrat Amandiff. meus Confrater P. Benedict. Behamstein in *Discursu sibi Philos. jurid. disc. 7. Thesaur. decis. 137. n. 2.*

§. V.

9 *Finis purgationis vulgaris est, ut illâ in probationis locum suffectâ causâ dubiâ, præsertim criminales, dirimantur.*

§. VI.

10 *Effectus purgationis vulgaris est probatio vana, ac improba. Unde graviter peccat iudex, qui contra personam aliquam tanquam proditam ejusmodi signo ad torturam, vel condemnationem, aut si non pro dita videatur, idcirco ad absolutionem procedit: siquidem in processu contra reum iudiciis, ac probationibus uti oportet, quæ humano & naturali modo deprehendi possunt, quales non sunt effectus illi, quorum origo superstitiosa, vel saltem nobis incognita est. Quemadmodum peccat iudex, si procedat contra personas, quas malefici per sortes, divinationem, incantationem, vel similem illicitum modum cognoverunt, & denuntiârunt: ex quo non utitur iudiciis humanis, aut naturalibus, sed diabolicâ revelatione. Layman in *Theol. mor. lib. 4. tract. 10. cap. 5. n. 5.**

TITULUS XXXVI.

De Injuriis, & damno dato.

Quando quidem crimina sæpe cum *injuria*, & damno proximi connectuntur, de iis hic non incommode tractatur.

PARS I.

De Injuriis.

SUMMARIA.

1. *Injuria definitio nominalis. 2. Realis. 3. 4. Divisio. 5. Prohibitio. 6. Quinam inferre? 7. Qui-*

nam pati possint injuriam? 8. Injuria famam violat. 9. Nec sine dolo. 10. Ac lesione fama consistit. 11. 12. 13. Quibus remediis vindicetur? 14. & seqq. Quibus modis remittatur?

§. I.

Injuria vocabulum vel generaliter accipitur, prout continet omnem læsionem, quæ non jure facta est. *pr. Inst. h. t. & ita comprehendit quoque damnum contra Legem Aquiliam. l. 2. & 5. ff. ad Leg. Aquil. vel proprie & specialiter, prout idem est, quod contumelia, ein Schmach/Ehren/Schåndung/Verleumdung. In quo sensu*

§. II.

Definitur injuria, quòd sit delictum privatum dolò malò in contumeliam alterius admissum.

§. III.

Dividitur injuria I. In realem, & verba- lem. Realis est, quâ quis factò alterius læditur. Verbalis, quâ læditur verbis vel ore prolatis, quæ convitium, seu injuria dicta appellatur, vel scriptò comprehensis, quæ injuria scripta nuncupatur. Hujus species est libellus famosus, quo, omisso nomine Auctoris, certum, & famosum crimen alicui objicitur, & in populum spargitur. l. un. C. de Famos. libell. Constit. crim. Caroli V. art. 110. Et hic vulgò Pasquillus dicitur.

II. Dividitur injuria in levem, & atrocem, quæ distinctio ex circumstantiis desumitur; censetur enim injuria atrox vel ratione facti; ut si etiam plebejus vulneratus, vel fustibus cæsus sit. §. 9. Inst. l. 7. in fin. & 9. ff. h. t. vel ratione personæ tam injuriantis, ut filii, vassalli. l. 17. §. 3. ff. h. tit. quàm injuriatæ. l. atrocem. C. Eod. vel ratione loci, tam ubi sit injuria, veluti si fiat in templo, in loco judicii, quàm partis corporis læsæ, ut si in facie fiat. d. §. 9. Inst. h. t. vel ratione temporis, veluti si fiat tempore convivii, vel ludorum. d. l. 7. §. 8. ff. Eod.

U 2

§. IV.